

PRIESKUM: Slováci riešia klímu stále viac, politici zatiaľ veľmi málo

Podľa veľkého europrieskumu nás trápia problémy životného prostredia a udržateľného rozvoja, dokonca sa podľa nich rozhodujeme, koho voliť. Väčšina politických strán však otázky ku klimatickým témam odignorovala.

BRATISLAVA 30.4.2019 - Slovákom na ochrane životného prostredia záleží, našim politikom už menej. Vyplýva to z dvoch online prieskumov k voľbám do europarlamentu so zameraním na environmentálne a klimatické témy.

Prvý z nich realizovala na základe požiadavky **Európskej nadácie pre klímu** (European Climate Foundation - ECF) spoločnosť Ipsos MORI Observer v januári 2019. Svoje odpovede poskytlo 2000 Slovákov a Sloveniek vo veku od 18 do 50 rokov, ktorí označili za aspoň trochu pravdepodobné, že v nadchádzajúcich voľbách do Európskeho parlamentu pôjdu voliť. Cieľom prieskumu bolo preveriť citlivosť verejnosti na otázky ochrany životného prostredia. Zámerom bolo pochopiť, **za aké dôležité pokladajú potenciálni voliči v súčasnosti otázky ochrany životného prostredia a do akej miery si želajú, aby sa politické strany na ne zamerali v nasledujúcich voľbách do Európskeho parlamentu.** Okrem Slovenska prieskum uskutočnili aj v ďalších desiatich členských štátoch EÚ – v Rakúsku, Belgicku, Českej republike, Dánsku, Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Poľsku, Španielsku a Holandsku.

Druhý prieskum uskutočnila formou online dotazníka **Slovenská klimatická iniciatíva** (SKI). Tá oslovila s otázkami k postojom a riešeniam klimatických tém všetky politické strany, ktorých preferencie sa pred voľbami do EP pohybovali nad hranicou 5 %. Z politických subjektov SMER-SD, SNS, MOST-HÍD, SaS, Sme rodina, OĽANO, ĽSNS, KDĽ, Progresívne Slovensko, SPOLU-Občianska demokracia a SMK **dotazník vyplnili len štyri.** Mali na to pritom takmer dva mesiace. *„Klimatická zmena je téma, ktorá začína plniť námesť, vážnosť situácie si uvedomuje čoraz viac ľudí. Z veľkého európskeho prieskumu je zrejmé, že aj Slováci nasledujú tento trend a prestali si pred environmentálnou problematikou zakrývať oči. Preto nás veľmi prekvapil slabý záujem politických strán prezentovať svoje názory a riešenia, navyše pred voľbami do Európskeho parlamentu,“* uviedol zakladajúci člen SKI a predseda Správnej rady platformy Budovy pre budúcnosť **Peter Robl.** *„Prieskum pritom ukazuje, že slovenskí voliči by ocenili, ak by sa politické strany témou klimatickej zmeny zaoberali, hovorili o nej a navrhovali konkrétne opatrenia a politiky, najmä pokiaľ ide o modernizáciu budov, obnoviteľné zdroje energie, energetickú chudobu alebo adaptačné opatrenia,“* dodal. Na otázky v prieskume SKI odpovedali **Norbert Kurilla** (Most-Híd), **Martin Hojsík** (koalícia Progresívne Slovensko a Spolu - občianska demokracia), **Karol Galek** (Sloboda a Solidarita) a **Monika Beňová** (SMER-SD). Všetci štyria kandidáti na poslancov do EP sa zúčastnili aj na verejnej debате **Eurovoľby a klimatické otázky**, ktorú organizovala SKI v spolupráci so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku.

Ochrana prírody je pre Slovákov rovnako dôležitá ako stopka daňovým podvodom

Rozsiahly europrieskum predpovedá medzi Slovákami a Slovenkami vyšší záujem o eurovoľby ako tomu bolo v roku 2014, keď účasť dosiahla len 13 percent. Až 54 % opýtaných **označilo za vysoko alebo veľmi vysoko pravdepodobné, že vo voľbách 2019 pôjdu voliť.** Pre 81 % opýtaných je v nadchádzajúcich eurovoľbách dôležité, aby politické strany zastavili daňové podvody. Rovnaký počet ľudí označuje za dôležité, aby strany chránili životné

prostredie, živočíchy a prírodu. Až 80 % chce, aby strany znížili znečistenie ovzdušia, 66 % považuje za dôležité znížiť migráciu.

Pokiaľ ide o osobné obavy Slovákov, na prvom mieste je **korupcia politikov (43 %)**. Opýtaní majú strach aj zo zlej zdravotnej starostlivosti (33 %), nie sú spokojní ani so všeobecným stavom politiky (32 %). K najčastejším obavám patrí aj chudoba (30 %) alebo inflácia a vysoké ceny (26 %). **Znečistenie prostredia** figuruje na ôsmom mieste (13 %).

Pri rozhodovaní, komu vdhodia Slováci svoj hlas, zaváži vo veľkej miere téma poľnohospodárstva. Až 87 % účastníkov prieskumu označilo ratingom 4 alebo 5 z piatich, že je pre nich dôležité, aby nimi volená strana presadzovala práve **udržateľnosť poľnohospodárstva**. Na druhom až štvrtom mieste je s 85 % snaha znižovať nezamestnanosť, ceny benzínu a elektriny a bránenie teroristickým útokom. S 84 percentami nasleduje bránenie dňovým únikom a ochrana životného prostredia, živočíchov a prírody.

Oba prieskumy vrátane odpovedí kandidátov na europoslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na webovej stránke www.klimatickainiciativa.sk.

TOP výroky, ktoré sú pre slovenských voličov v eurovoľbách rozhodujúce*

1. Je dôležité vyrábať potraviny zdravým, udržateľným spôsobom. Znížime používanie pesticídov a antibiotík pri produkcii potravín, aby sme zaistili, že všetci budú zdraví.
2. Príroda je ohrozená po celej Európe. Budeme konať tak, aby sme ju ochránili a zastavili tých, ktorí ničia našu prírodu.
3. Ceny elektriny a plynu stúpajú a pre mnohých ľudí sú príliš drahé. Zabezpečíme, aby prechod na čistú energiu znížil účty.
4. Stav životného prostredia sa zhoršuje kvôli odpadu, znečisteniu a škodlivým aktivitám. Spoločnosti, ktoré najviac znečisťujú donútime, aby planétu vyčistili a prestali ju ničiť.
5. **Solárna a veterná energia predstavujú budúcnosť čistej, nezávislej a hospodárnej energie. Budeme financovať iniciatívy v oblasti obnoviteľnej energie, aby sme zvýšili jej používanie.**
6. Zaizolovanie domov a produkcia obnoviteľnej energie vytvorí nové odvetvia. Zabezpečíme, aby nové pracovné miesta v udržateľných odvetviach boli bezpečné a dobre platené
7. **Klimatická zmena má vplyv na naše životy vrátane nedostatku vody a extrémneho počasia. Mali by sme pripraviť Slovensko na tieto vplyvy a zaviesť opatrenia, ktoré majú okamžité účinky, aby sme ochránili občanov.**
8. **Renovácia a izolácia budov prináša viac pohodlia, zdravšie prostredie a znižuje náklady na kúrenie v našich zanedbaných alebo starých budovách. Budeme investovať do hospodárnejších budov.**

*Znenie otázky: Keď sa rozhodujete, ako voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, do akej miery je/nie je pre vás dôležité, aby strana komunikovala a konala uvedené?

Slovenská klimatická iniciatíva

Našou víziou je dosiahnuť, aby politickí lídri na Slovensku začali systematicky pracovať na udržateľnej energetike, teda aby energetickú efektívnosť (EE), obnoviteľné zdroje energie (OZE), útlm využívania fosílnych palív a energetickú chudobu, prijali za svoje priority. Zároveň aby na tieto oblasti alokovali potrebné rozpočty a odborné kapacity, čím by sme naštartovali transformáciu k nízkoemisnej, nízkouhlíkovej, decentralizovanej, občanmi a komunitami kontrolovanej ekonomike s hlavným cieľom udržať zdravé životné prostredie pre ďalšie generácie.